

PERMANENT GENOPDYRKNINGSRET

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Reglen i driftsloven om 15 års genopdyrkningsret ændres til permanent genopdyrkningsret.

Folketinget har vedtaget en ændring af § 6 i [lov om drift af landbrugsjord](#), som betyder, at den nuværende mulighed for at få 15 års genopdyrkningsret ændres til en permanent genopdyrkningsret. Ændringen vil også automatisk gælde for nuværende arealer med 15 års genopdyrkningsret. Ændringen træder i kraft den 1. juli 2017

Muligheden for at opnå en 15 års genopdyrkningsret blev indført i lov om drift af landbrugsjord i 2004 som en undtagelse til den almindelige forpligtigelse efter lovens § 3 til at udnytte landbrugsjorderne til landbrugsmæssig drift.

Ordningen blev især benyttet i 2008/2009 i forbindelse med ophøret af den obligatoriske braklægning under enkeltbetalingsordningen. Der er i dag 66.000 ha, der er omfattet af 15 års genopdyrkningsret.

Disse arealer bliver automatisk omfattet af den nye permanente genopdyrkningsret. Det er altså ikke nødvendigt at anmelde arealerne, hvor der er en gældende genopdyrkningsret, på ny til kommunen.

Den eneste ændring er, at genopdyrkningsretten bliver permanent. Øvrige bestemmelser, herunder forholdet til anden lovgivning, forbliver uændrede.

Lovændringen er en opfølgning på [Aftale om Naturpakke](#), hvorefter aftaleparterne ønsker at øge landmændenes incitament til at udlægge flere arealer til naturformål. Målet er at iværksætte indsatser med henblik på at afbureaukratisere reglerne på området, så der skabes plads til mere natur uden byrdefulde regler.

De nærmere regler for anmeldelse mv. af arealer til genopdyrkningsret fremgår af § 10 i

[bekendtgørelse om jordbrugsressourcens anvendelse til dyrkning og natur](#)

Reglerne er beskrevet i [Vejledning til Jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur](#)

Forholdet til anden lovgivning

Naturbeskyttelseslovens § 3

Genopdyrkningsretten er direkte knyttet til status efter [naturbeskyttelseslovens § 3](#) om beskyttede naturtyper. Genopdyrkningsretten kan kun opnås for arealer, der ikke allerede er omfattet af § 3 og genopdyrkningsretten betyder, at arealet ikke kan blive omfattet af § 3 mens genopdyrkningsretten består.

Hvis arealet ønskes genopdyrket skal dette anmeldes til kommunen. Når genopdyrkingen påbegyndes, bortfalder genopdyrkningsretten, hvorfor arealet herefter kan blive omfattet af § 3 afhængig af, hvordan driften og arealet udvikler sig. Det bemærkes, at genopdyrkningsretten efter vejledningen bortfalder for hele det anmeldte areal, selv om kun en del af arealet med genopdyrkningsret genopdyrkes.

Der kan veksles mellem halvkultur og udyrket areal uden at det får indflydelse på genopdyrkningsretten.

Ved halvkulturarealer forstås i denne sammenhæng landbrugsjorder, som er lysåbne og har en naturtilstand, der kræver en ekstensiv landbrugsdrift for at kunne opretholdes i denne tilstand.

Ved udyrkede arealer forstås landbrugsjorder, hvor der ikke foregår nogen form for drift. Rydning af opvækst af træer og buske, herunder ved slåning, betragtes i denne forstand ikke som drift.

Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a

I Natura 2000-områder skal visse aktiviteter anmeldes. I den forbindelse henledes opmærksomheden særligt på opdyrkning af vedvarende græsarealer i fuglebeskyttelsesområder, væsentlig ændring af græsningsintensiteten inden for kort tid, herunder ophør med græsning eller høslet samt væsentlig ændring i anvendelsen af husdyrgødning, herunder ændret gødskning fra handelsgødning til husdyrgødning. Der kan også være andre aktiviteter, der skal anmeldes. Se nærmere omtale af [anmeldelse af aktiviteter i Natura 2000-områder](#).

Kommunen vil behandle anmeldelsen af genopdyrkning efter naturbeskyttelseslovens kapitel 2a, hvis arealet er beliggende inden for Natura 2000-områder. Hvis der er tale om en anmeldelsespligtig ændring, skal landbrugeren respektere tidsfristerne for behandling af disse aktiviteter. Ellers er der ingen tidsfrist forud for iværksættelsen af genopdyrkingen efter driftsloven.

Hvis kommunen finder, at genopdyrkingen skal behandles efter kapitel 2a uanset at der ikke er tale om en anmeldelsespligtig aktivitet, skal kommunen bringe lovens § 19 c, § 19 d eller undtagelsesvist § 19 e i anvendelse.

Hvis kommunen finder, at genopdyrkningen ikke kan finde sted eller må finde sted under overholdelse af særlige vilkår, skal kommunen yde landbrugeren erstatning herfor efter lovens § 19 g.

Artsbeskyttelse

Hvis der har indfundet sig beskyttede dyr eller planter skal landbrugeren iagttage de beskyttelsesbestemmelser, der gælder for disse. Se [Miljøstyrelsens orientering herom](#) samt omtale på [LandbrugsInfo](#).

Det kan være bestemmelser om yngle- og rasteområder eller bestemmelser om forstyrrelser eller drab på dyr eller ødelæggelse og lignende af planter.

Hvis kommunen behandler sagen efter kapitel 2a, se ovenfor, vil kommunen vurdere disse bestemmelser. Hvis sagen ikke forudsætter behandling af sagen efter kapitel 2 a vil det som udgangspunkt være landbrugeres ansvar at være opmærksom på artsbeskyttelsen.

Miljøstyrelsen har mulighed for at dispensere fra reglerne.

Miljø- og Fødevareministeriet har i forbindelse med høringen af lovforslaget og i svar til spørgsmål fra Miljø- og Fødevareudvalget under lovens behandling i Folketinget udtalt:

Genopdykningsretten efter driftslovens § 6 kan ikke bringes i anvendelse, hvis der er indvandret bilag IV-arter, og hvis genopdyrkningen kan beskadige eller ødelægge den økologiske funktionalitet af arternes yngle- eller rasteområder i arternes naturlige udbredelsesområder. Opdyrkningen kan heller ikke tillades, hvis enkeltindivider dræbes, eller hvis arten forstyrres i en grad, så det har skadelig virkning for bestanden eller arten. Miljøstyrelsen kan i særlige tilfælde og evt. med vilkår om afværgeforanstaltninger dispensere fra forbuddene.

Forbuddene mod bl.a. beskadigelse eller ødelæggelse af bilag IV-arters yngle- eller rasteområder administreres således, i overensstemmelse med Kommissionens vejledning om bilag IV-beskyttelsen, med en form for fleksibilitet, hvor der er fokus på aktiviteter påvirkning på bestandene af de pågældende arter.

Også forbuddene i artsfredningsbekendtgørelsen administreres med en form for fleksibilitet. Genopdykningsretten efter driftslovens § 6 vil derfor ikke kunne gøres gældende overfor sådanne fredninger, f.eks. voksesteder for visse arter af orkidéer, hvis genopdyrkningen påvirker den pågældende bestand negativt, medmindre der opnås dispensation.

Miljøstyrelsen har ligeledes anført, at det følger af det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, at der skal ske en afvejning af beskyttelseshensynet i f.t. jordbrugerens interesse i at genopdyrke et givent areal, og at der ikke kan ske en større indskrænkning i jordbrugerens rettigheder end beskyttelseshensynet tilsiger.

Der føres ikke et aktivt opøgende tilsyn fra statslig side med beskyttelsen af bilag IV-arter og andre fredede arter, men Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen reagerer på konkrete henvendelser om mulige overtrædelser af artsbeskyttelsen. Lovforslaget lægger ikke op til en ændring heraf.

Der kan ligeledes henvises til omtalen af forholdet til beskyttede arter på side 18 i [Vejledning til Jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur](#), hvor der peges på, at forventningen er, at etablering af fredede arter i de fleste tilfælde vil ske på mindre, afgrænsede områder af et anmeldt areal, og ofte i udkanten af arealet i tilknytning til andre områder, hvorpå der allerede forekommer fredede planter. Jordbrugeren vil derfor i de fleste tilfælde kunne opdyrke det anmeldte areal igen under hensyntagen til det område, hvorpå der måtte have indfundet sig fredede arter.

Der skal således foretages en konkret vurdering og dispensationsmulighederne kan om nødvendigt bringes i anvendelse.
